

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ

от

проф. дпн Милен Замфиров Замфиров

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в област на висше образование: 1. Педагогически науки

професионално направление: 1.2. Педагогика

докторска програма: Специална педагогика

докторант: Кирякос Панайотис Кирицопулос

научен ръководител: доц. д-р Димитър Димитров:

тема: Специфични трудности при обучение по математика на деца със специални образователни потребности в началните класове

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем 179 страници печатен текст и е структуриран в увод, четири глави , заключение, библиография от 236, от които 5 на кирилица, 44 на гръцки език и 187 на английски език и приложение с 60 страници. Онагледен е със 17 схеми и 23 таблици.

Темата е интересна и актуална по простата причина, че математиката никога не е губила своята стойност, тъкмо обратното – влиянието и непрекъснато се увеличава. Това, от своя страна, дава и отражение върху обучението в училище във всички страни, където има организиран учебен процес, като се търси непрекъснато различни методи и подходи с цел повишаване на ефективността на обучението. И докато в масовия случай търсенето на подобни подходи се фокусират върху усъвършенстването на процеса при ученици без нарушения, то при учениците с различни нарушения този процес на създаване и прилагане на

нови методи в обучението по математика определено изостава. В този смисъл всяка разработка в тази посока заслужава похвала и проектът на дисертационен труд на Кирякос Панайотис Кирицопулос е добро начинание в тази посока.

В увода се обосновава дисертабилността на изследваната проблематика, подчертани са аргументи за актуалността ѝ, посочват се обекта и предмета на изследването, целта на проучването, поставят се изследователските задачи, формулира се хипотезата.

Съдържанието на Глава 1 е резултат от анализа на теоретичните основи по изследваната тема. Интерпретират се теоретичните проучвания на термина "затруднения в ученето", както и историческия път на понятията през различните научни дефиниции в годините. Разглеждат се категоризацията на моделите на затруднения в ученето и различните начини за тяхното диагностициране.

Обясняват се начините за оценяване на паметта и вниманието при обучителни затруднения, както и ролята на паметта за правилното изпълнение на дейностите.

В Глава 2 се обсъждат причините, поради които учениците изпитват затруднения в ученето, според данните от досегашните изследвания. Проучва се естеството на обучителните затруднения и причините за появата им в областта на математиката. Разглежда се какво представлява дискалкулията, кои са причините за нея, как се проявява и как се справяме с нея.

Проучват се факторите, които влияят върху обучението по математика, както и важни подробности, изисквания за преподаването ѝ.

В Глава 3 се представят стъпките, които се следват, за да се направи подбора на учениците от експерименталната и контролната група. Инструментите и материалите, които се използват за провеждане на експеримента, за събиране на данните, както и инструментите за откриване, които се използват. Отчетени са психометричните оценки на учениците, както и следваната учебна програма с таблици за часовете и използваните учебни предмети.

В Глава 4 се описва провеждането на педагогическото изследване с ученици от трети клас, включва разработените показатели за оценяване на резултатите от проведеното експериментално обучение по предложените модел и методика, анализират се получените емпирични данни.

Заклучението обобщава постигнатите резултати, отчита изпълнението на задачите и реализирането на целта, доказването на хипотезата, извеждат се основните приноси в теоретичен и практико-приложен аспект. Представени е списък на публикациите по темата на дисертационния труд, формулирани са препоръки за учебно-възпитателната работа.

В приложенията са представени пълните учебни програми за развиване на паметта, трите критерия за оценка на математическите способности и програмите за развиване на основни математически умения. Практическите упражнения, които се дават на учениците в училище и писмата, с които се информират родителите на учениците.

Целта на изследването е планирането и прилагането на една краткосрочна програма на реконструктивно обучение за ученици от трети клас /8-9 годишни/ със затруднения по математика, които във втория срок в училището изостават в сравнение със съучениците си в разбирането и боравене с основни математически термини.

Програмата включва разбиране на големината и реда на числата до втората десетица и на първата стотица от учениците, въз основа теориите на Piaget и на Bruner. Акцентира се за изпълнение в умствен план на аритметичните действия събиране и изваждане, както и на решаване на обикновени и на по-сложни задачи. Също така включва паралелното и систематичното упражняване на работеща памет, както и на следствената памет и изучаването на метакогнитивни и мета мнемонични техники по математика.

Целта на програмата е същественото подобряване на представянето и на способността на децата да се справят с ученето по математика, както и

паралелното усилване на тяхната паметна способност. В експеримента са включени сто двадесет и един ученика на 8-9 години.

Експерименталната група е от петнадесет ученика, които значително изостават по математика в сравнение със съучениците си. Контролната група е от десет ученика, със съответно ниски постижения по математика.

Приложените изследователски методи и диагностичен инструментариум са достатъчно солидни. Направен е и сериозен статистически анализ. Разработката е богато онагледена с фигури и таблици.

Посочената литература е в достатъчен обем и актуална.

Автореферат

Авторефератът обхваща важните части от дисертацията.

Публикации

Публикациите по темата са шест на брой, от които пет доклади, изнесени на докторантски конференции, и една статия.

Публикациите са адекватни и отразяват проучванията и резултатите от дисертацията.

Заклучение

Дисертационният труд на Кирякос Панайотис Кирицопулос на тема Специфични трудности при обучение по математика на деца със специални образователни потребности в началните класове съдържа научни постановки и научно-приложни резултати, които представляват принос за науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Дисертацията на Кирякос Панайотис Кирицопулос е добре реализиран научен труд. Качествата му показват, че докторантът владее методологията на научните изследвания.

Въз основа на всичко изложено по-горе, давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнатите резултати и приноси и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен “доктор” на Кирякос Панайотис Кирицопулос по професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика).

Дата:

Член на журито:
Проф. дпн Милен Замфиров
(Подпис)